

ကညီဘဉ်ကီဘဉ်ခဲကမံးတံင်
လံင်တၢ်ကစီၣ်ဒီးအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအတၢ်ပာ်ဖျါ
လါနံ-၂၇၅၃

ခရံၣ်နံၣ် ၂၀၁၄, ကညီနံၣ် ၂၇၅၃ လီၤတတ်လံ. မုၢ်နံၣ်မုၢ်သီတၢ်ဆၢကတီၢ်လဲၤ တရံးဒၣ်အသးထီၣ်သီ လီၤ. တၢ်ကၢၣ်တၢ်ကျူၤမၤအသးဒ်လဲၣ်တသ့ၣ်ညါဝဲဘဉ်. ထဲဒၣ်ပဲပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဖိတဖၣ်တၢ်ကၢၣ်ထီၣ်ပသးတဘျီ တဘျီလီၤ. မ့ၢ်ဒ်န့ၣ်ဒီးပုၤလၢအမၤစၢၤပုၤတဖၣ်တၢ်ကၢၣ်ထီၣ်ဘဉ်အသးလၢတၢ်မၤစၢၤအဂီၢ်လီၤန့ၣ်ပသးမၤအလီၢ် တအိၣ်ဘဉ်. ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိကဲကဲတၢ်ဒီးသ့ၣ်ဒီးသးအဖီခိၣ်တၢ်မၤစၢၤကဟုကယၢ်လဲၤတရံးဒ်အသးအ ယိမ့ၢ်တၢ်သးခုလၢပဂီၢ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်ပုၤတနီၤနီၤအဂီၢ်တၢ်မၤစၢၤလီၤစ့ၤခီဖျါလၢတၢ်ဂ့ၢ်အကလုာ်ကလုာ်အယိ ကအု ကစ့ၤထီၣ်ဝဲဒီးကဲထီၣ်တၢ်သးဘဉ်တံာ်တၢ်လၢဒ်ကဝီၤခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ကဝီၤကမံးတံင်ခိၣ်န့ၣ်မုၢ်ဒ်ပုၤဘဉ်ကီ ဘဉ်ခဲပုၤဒ်ကဝီၤဖိဒ်အဝဲသ့ၣ်အယိမၤစၢၤတၢ်တသ့နီၣ်တမံၤဘဉ်ဒီး အိၣ်ဒ်ဘဉ်တဲန့ၢ်ပၢ်အဝဲသ့ၣ်လၢကဘဉ်အိၣ်မူဒ် လဲၣ်အိၣ်ဆိးဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ခဲအံၤလၢယုၤအမူခိၣ်ထံစ့ၤလီၤဝဲလံ. သံၣ်စီၤဖိစီၤနီၣ်ဖိမံၤဖိန့ၣ်ဆၢတၢ်မဲတၢ်မၤတဖၣ်မဲထီၣ်ကဒါက့ၤ ဖျါလၢဟ့ၣ်ယံလၢဂ့ၤမးလီၤ. ပုၤထူစံာ်ဖိ, ပုၤကျိၢ်နီၣ်ဖျါမံၤဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤဆူအတၢ်မၤလီၢ်လံ. ပစံးဘျုးစံးဖိၣ်ဆၢဂ့ၤ ဆၢဝါဘဉ်အဝဲသ့ၣ်လၢကအိၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ဖွံသးညီလၢအတၢ်ဖဲတၢ်မၤအပူၤဒ်သိးကန့ၢ်ဘျုးန့ၢ်ဖိၣ်လၢအတၢ်ဖဲတၢ်မၤ န့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်ကွၢ်လၢတၢ်ဘျုးစံးလိာ်သးတဆိဘဉ်တဆိန့ၣ်ပအိၣ်ဘဉ်တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အယိလီၤ. စ့ၢ်အိၣ်ထဲလဲၣ်ထဲ လဲၣ်ဘဉ်ဆဉ်ဘုမ့ၢ်တအိၣ်, တၢ်အိၣ်မ့ၢ်တအိၣ်န့ၣ်ပအိၣ်မူပဝဲကသ့ဒါ. ပစံးဘျုးအဝဲသ့ၣ်ဒီးပာ်လုာ်ဟံၤပုၤအဝဲသ့ၣ်ဒ် မးစ့ၢ်ကိးလီၤ.

တၢ်မဲတၢ်မၤအဂၤတမံၤလၢလၢအဝဲအံၤအပူၤပထံၣ်ဘဉ်လၢဖိဒ်ဖိသ့ၣ်သ့ၣ်ဘိၣ်သးစၢ်ပုၤမၤလိတၢ်ဖိတ ဖၣ်ဟဲက့ၤကဒါက့ၤဆူတၢ်မၤလိက့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ပသ့ၣ်ညါဘဉ်အသိး တၢ်ယုတၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့န့ၣ်မၤအသးဒ်သ့ၣ်တ ထူၣ်လၢအဂံၢ်ခဲဒီးအသၣ်ဆၢဝဲန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိပုၤမၤလိတၢ်ဖိတဖၣ်ဒ်သိးကအိၣ်ဘဉ်ဝဲတၢ်သၣ်လၢ အဝံၣ်အဘဲအဂီၢ် ကျဲးစးကွၢ်ဆၢခိၣ်မဲတၢ်ကီတၢ်ခဲတၢ်မံၤခဲသ့ၣ်ပုၤလၢတၢ်မၤလိအကတီၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ပစံးဘျုးဘဉ် ပုၤမၤစၢၤတၢ်လၢတၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့အသနၢ်တဖၣ်ဒ်မးစ့ၢ်ကိးလီၤ.

ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဖျါဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအမုၢ်နံၣ်အကတီၢ် ပဝဲကညီဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖၣ်စ့ၢ်ကိးပမၤလၢကပီၤဘဉ် ကီဘဉ်ခဲအမုၢ်နံၣ်လၢဒ်ကဝီၤကိးဖျါလီၤ. တၢ်မၤလၢကပီၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအမုၢ်နံၣ် အဘျုးအဖိၣ်အခီပညိတမ့ၢ်လၢပ တဖံးမၤဘဉ်ဒီးပအိၣ်ဘဉ်ကလိအယိပကမုၢ်လၢသးခုဒီးအိၣ်လီၤစီၤလၢဒ်ကဝီၤပူၤန့ၣ်ဘဉ်. မုၢ်ဒ်သိးပကသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ် က့ၤပထူပထံးပတၢ်ဟဲခီဖျါဒီး အိၣ်ကတီၢ်ပသးလၢခါဆူညါ တၢ်အိၣ်မူတၢ်ဆၢတဲာ်အဂီၢ်ဒီး သ့ၣ်ညါစံးဘျုးစံးဖိၣ်ပုၤ လၢအမၤစၢၤပုၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်အါမံၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထီၣ်တၢ်မူတၢ်ဘျီးအမုၢ်နံၣ်စ့ၢ်ကိး ဘဉ်တၢ်မၤအီၤန့ၣ်လီၤ. အိၣ်လၢဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအလီၢ်ဘဉ်ဆဉ် တၢ်အကလုာ်ကလုာ်တုၤအိၣ်အီၤသ့လီၤ. မိၢ်အါဒ်ပၢ်အါဂၤအဖိညဉ်အုၣ်တဘုၣ်အုၣ်ဒီးချံလီၤ. ဒ်တၢ်ဂ့ၤအိၣ်အသိး တၢ် အါအိၣ်ဝဲသ့လၢပသိးပကျါန့ၣ်လီၤ. တၢ်လုာ်အိၣ်လုာ်အီၤပုၤတကးဘဉ်, တၢ်ဘဉ်သိၣ်ပုၤသီပုၤ, ဟံးစုနဲၣ်ကျဲပုၤလၢ ကျဲအဂ့ၤအဘဉ်အံၤတမ့ၢ်တၢ်ဘျုးတၢ်ဖိၣ်ကဘုးလုးဘဉ်.

ပစံးဘျုးစံးဖိၣ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါဘဉ် ပုၤကိးဂၤဒဲးကိးကရူၢ်ဒဲးလၢအဘဉ်ထွဲဒီး ပပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖၣ် န့ၣ်လီၤ. ပကလဲၤသကိးကဒီးဆူညါပုၤဒီး တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါလၢနီၢ်ခိးသးခံမံၤလၢအဂီၢ်မုၢ်ပတၢ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါလၢခံက တၢ်န့ၣ်လီၤ.

တလိဘဉ်တလိတဟူးတၢ်ဂၢ်အတၢ်ပၢ်ဖျါ

လၢနံ-၂၇၇၃

- ၃/၆/၂၀၁၄ - RTP (Right To Play) ဟဲထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးသး ဒီး KRC နံၣ်ရဲၣ်သယဲၤဖဲ KRC ဝဲၤဒၢဒီး ကတိၤသကိးဘဉ်ယးတၢ်ဂ့ၢ်လၢ ကမၤအါထီၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတခါလၢအမ့ၢ် တၢ်ကဟ့ၣ်တၢ်မၤလိဆူသရၣ်, သရၣ်မုၢ် လၢအသိၣ်လိတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ၃/၆/၂၀၁၄ - KRC ပှၤပၤလီၢ်ဆ့ၣ်နီၤ ၂, ဆူၣ်ချ့မူဒါခိၣ် ဒီး PSO တဂၤ လဲၤထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးသးဒီး LAC လၢတၢ်ဘျီၣ်ထီၣ်က့ၤကညီဘဉ်ကိဘဉ်ခဲအတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျါ ၃၉ ထံၣ်အဂီၢ်ဖဲ LAC ဝဲၤဒၢဒီးန့ၣ်လီၤ.
- ၄/၆/၂၀၁၄ - KRC ပှၤပၤလီၢ်ဆ့ၣ်နီၤ ၂ ဒီး PSO တဂၤ လဲၤထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးသးဒီး ဒဲကဝီၤဟံၣ်ဒွဲကမံးတံၢ်ခိၣ်, ဟံၣ်ဒွဲခိၣ်တဖၣ်ဒီး TBC ထံၣ်လိာ်အိၣ်ဖျိၣ်သကိးဘဉ်ယး ၂၀၁၄ ဟံၣ်ဒွဲအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤတဖၣ်ဖဲမဲၤလးဒဲကဝီၤဝဲၤဒၢဒီးန့ၣ်လီၤ.
- ၉/၆/၂၀၁၄ - KRC နံၣ်ရဲၣ်သယဲၤဒီး ဆူၣ်ချ့မူဒါခိၣ် လဲၤထီၣ်ဝဲ PWG (Protection Working Group) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဘဉ်ယး တၢ်ဒိသဒါဖိသဉ်တၢ်ဂ့ၢ်, မုၢ်/ခွါတၢ်ဂ့ၢ် သဲစးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ, ဒဲကဝီၤတၢ်ပၤဆှၢရဲၣ်ကျဲၤ, တၢ်က့ၤကဒါက့ၤအဂီၢ်, တၢ်လဲၤကီၢ်သၢဘျီတဘျီအဂီၢ်ဒီး ပှၤနီၣ်ဂံၢ်လၢဒဲကဝီၤချၢတဖၣ်အဂီၢ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်အကလုာ်ကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ UNHCR ဝဲၤဒၢဒီးန့ၣ်လီၤ.
- ၁၆/၆/၂၀၁၄ - KRC ပှၤပၤလီၢ်ဆ့ၣ်နီၤ ၂ , HI (Handicap International),ဒဲကဝီၤကမံးတံၢ်(Camp Committee) ဒီး ကဝီၤဒိၣ်ခိၣ်(Zone Leader) ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးသးဖဲမဲၤလးဒဲကဝီၤဒီး တၢ်ပီၣ်သကိးတၢ်ဘဉ်ယး တၢ်ကဟ့ၣ် MRE (Mire Risk Education) အဂီၢ် မၤသကိး Workshop ဖျါကိာ်ယုကျဲၤလၢကဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤဒဲလဲၣ်. ပှၤခဲလၢာ်သးလီၤပလိာ်ဒီးဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အကျိၤအကျဲၤတဆိဘဉ်တဆိဒီး အၢၣ်လီၤသကိးလၢကမၤသကိးတၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤစးထီၣ် ဒဲကဝီၤကမံးတံၢ်, ကဝီၤဒိၣ်ခိၣ်, ကဝီၤဒုးခိၣ် ယုာ်ဒီး ပှၤတဝၢတဖၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်တၢ်ကစီၣ်လၢ HI နီၤလီၤဝဲတခါ HI အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢဖိသဉ် SE (Special Education) တခါန့ၣ် KWO တအိၣ်လၢကမၤဝဲဘဉ်. KWO စံးလၢတၢ်မၤဖျိၣ်ကကြၢလိာ်သးအယီၤ HI တခါစံးဝဲတမ့ၢ်တၢ်မၤတမံၤယီၤဘဉ်. တၢ်မၤစၢၤအဂၤတမံၤလၢ KWO တမၤအီၤဘဉ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤလၢဒဲကဝီၤပှၤပီၣ်မုၢ် ကရၢဝဲဘဉ်ဖိသဉ်မိၢ်ပၤလၢအသုတလဲၤဟံးန့ၢ် HI အ Service တဂ့ၢ် Hi အဲၣ်ဒီးစံးလၢ KWO ကြီတၢ်မၤစၢၤအကျဲၤလၢကလဲၤဆူ ပှၤလိာ်ဘဉ်တၢ်, ဖိသဉ်တဖၣ်အအိၣ်လီၤ. KRC ဒီး ဒဲကဝီၤကမံးတံၢ် ကမၤစၢၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤအဂီၢ်ယုာ်တၢ်မၤစၢၤန့ၣ်လီၤ.
- ၁၉/၆/၂၀၁၄ - KRC ဂ့ၢ်ဝီမူဒါခိၣ် ဒီးဆူၣ်ချ့မူဒါခိၣ် လဲၤထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖဲ မဲၤလးဒဲကဝီၤ Mediation and Arbitration Team - MAT ဝဲၤဒၢဒီး ဒီးထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးတၢ်ဂ့ၢ်ဘဉ်ယး MDRG (Mediation and Dispute Resolution Guidelines) တၢ်ထီၣ်ယုကျဲၤဖိးဆၢတံၢ်လံာ်နံၣ်ကျဲၤလၢတၢ်သူအီၤ (Pilot) ဖဲ M2 ဒဲကဝီၤတၢ်ဟံၣ်နီၣ် (၆) လၢပှၤလံာ်အယီၤ လၢတၢ်အိၣ်သးအဖီခိၣ်တၢ်ကဆဲးသူအါထီၣ်အီၤမၤကွၢ်အီၤဆူမဲာ်ညါ (၃) လၢ July တုၤ September ၁၄ သီလၢတၢ်ထံၣ်လိာ်အပူၤဝဲဖျါလၢတၢ်ကွၢ်ဆၢမဲာ်တၢ်ဂ့ၢ်ကိအိၣ်ဝဲ ပှၤနံၣ်တပှၤ/ပှၤသးစၢ်မၤကမၢ်တၢ်အါထီၣ်ခိၣ်ဖျိသုတၢ်မူတၢ်ဘျီအယီၤဒီး ပိာ်မုၢ်ဖိသဉ်မၤဟးဂီၤအနီၢ်ခိၣ်, တၢ်သူတၢ်မူတၢ်ဘျီတၢ်ဆါပှၤအိၣ်အါထီၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤဟဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် KRC ၂ ဂၤ, ဒဲကဝီၤ ၂ ဂၤ MAT ၂ ဂၤ ဒဲကဝီၤဒိၣ်, ကဝီၤဒုးခိၣ်န့ၢ်, ဘဉ်ဘၢ CBOs, KWO ဒီး တၢ်ဘျီတၢ်ဘါခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

- ၂၇/၆/၂၀၁၄ - KRC နေပြည်တော်၊ ကုန်းသုမူဒေါက်၊ ဆူဗျူမူဒေါက် ဒီ: UNHCR လက်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အစည်း
KRC , ဒေသခံအဖွဲ့အစည်း၊ တပ်မတော်အဖွဲ့အစည်းများ CBOs ခံယူသည့်တဖန်လမ်းဆုံအဖွဲ့အစည်း။ အဲ
သည့်အခါအားဖြင့်ညီညွတ်စွာကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်သည့်တဖန်အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်းလေးလေးပါ။
- ၃၀/၆/၂၀၁၄ - KRC နေပြည်တော်၊ ကုန်းသုမူဒေါက်၊ ဆူဗျူမူဒေါက် ဒီ: တပ်မတော်အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း လက်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အစည်း
အဖွဲ့အစည်း HI ဒီ: HI ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရေးအဖွဲ့အစည်းတပ်မတော်လက်ထောက်ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက် HI Project အဖွဲ့အစည်း (၃) ခု (၁)
မူလအခြေအနေအထား (Physical Rehabilitation) (၂) ဒီသီးပုဂ္ဂလိကကွပ်ကဲသည့်တဖန်ပုံစံလက်ထောက်
ပုံစံတပ်မတော်အဖွဲ့အစည်း (Disability and Social Inclusion) (၃) ဟုတ်တရားပညာရေး (Mine Risk
Education) ဒီသီးပုဂ္ဂလိကကွပ်ကဲသည့်တဖန်ပုံစံလက်ထောက်ပုံစံတပ်မတော်အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်းလေးလေးပါ။ KRC အ
တပ်မတော်ကွပ်ကဲတဖန်လေးပါ။